Lietas Nr. C29648016
Lietas arhīva Nr. C-6480-16/20

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2016.gada 27.decembrī

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa
šādā sastāvā: tiesnese I.Lūciņa-Linka
rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2016.gada 8.novembrī /pers. A/ cēlusi Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā maza apmēra prasību pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu, lūdzot piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus /pers. C/ un /pers. D/ uzturam katrai EUR 111 apmērā mēnesī, /pers. E/ uzturam EUR 92,50 apmērā mēnesī, līdz bērnu pilngadības sasniegšanai, bet ne mazāk kā valstī noteiktajā minimālajā apmērā. Prasība pamatota uz Civillikuma 179.pantu un Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam".

2016.gada 25.novembrī tiesā saņemti atbildētāja rakstveida paskaidrojumi, kuros norādīts, ka atbildētājs prasību neatzīst, jo ir bezdarbnieks.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 30.^{3} nodaļā noteiktajai kārtībai civillieta tiek izskatīta rakstveida procesā, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē.

Tā kā lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskatīja par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu, tiesa civillietu izskata rakstveida procesā, par ko lietas dalībniekiem ir savlaicīgi paziņots, 2016.gada 28.novembrī nosūtot paziņojumu par lietas izskatīšanu rakstveida procesā un tiesas sprieduma pieejamības datumu.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi lietā esošos rakstveida pierādījumus un apsvērusi prasībā izklāstītos argumentus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un ir apmierināma.

No lietas materiāliem pievienotajām Dzimšanas apliecību Nr./numuri/kopijām izriet, ka /datums/dzimušā /pers. E/, /datums/dzimušās /pers. D/ un /datums/dzimušās /pers. C/ vecāki ir prasītāja /pers. A/ un atbildētājs /pers. B/ (lietas 7.-9.lapa).

Bērnu tiesību aizsardzības likuma 2.panta pirmā daļa noteic, ka bērnam, kā fiziski un intelektuāli nenobriedušai personai vajadzīga īpaša aizsardzība un gādība. Šā likuma 10.pants paredz bērna tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību, katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte.

Vecāku pienākums apgādāt nepilngadīgu bērnu ir absolūts, un bērnam ir jānodrošina iespēja izglītoties, saņemt pienācīgu uzturu, medicīnisko aprūpi, mājokli, attīstīt savas fiziskās un intelektuālās spējas atbilstoši vecumam un interesēm.

Civillikuma 177.panta pirmā līdz ceturtā daļa noteic, ka *līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Aizgādība ir vecāku tiesības un pienākums rūpēties par bērnu un viņa mantu un pārstāvēt bērnu viņa personiskajās un mantiskajās attiecībās. Rūpes par bērnu nozīmē viņa aprūpi, uzraudzību un tiesības noteikt viņa dzīvesvietu. Bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).*

Civillikuma 178.panta otrā daļa noteic, *ja vecāki dzīvo šķirti, vecāku kopīga aizgādība turpinās. Bērna aprūpi un uzraudzību īsteno tas no vecākiem, pie kura bērns dzīvo*.

Tiesai nav pamata apšaubīt, ka bērni dzīvo kopā ar prasītāju /pers. A/ un viņa īsteno bērnu aprūpi un uzraudzību.

Civillikuma 179.panta pirmā un otrā daļa noteic, ka *vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa; pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem*.

No minētā likuma panta izriet, ka tajā noteiktais vecāku pienākums apgādāt bērnu ir absolūts, beznosacījuma vecāku pienākums, vienīgi uztura prasības un saņemšanas apmērs ir saistīts ar vecāku mantas stāvokli.

Atbilstoši Civillikuma 179.panta piektās daļas nosacījumiem *minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu*.

Novērtējot atbildētāja paskaidrojumos norādīto, ka viņš prasību neatzīst, jo ir bezdarbnieks, tiesa norāda, ka atbildētājam ir pienākums sniegt bērniem uzturlīdzekļus valstī noteiktajā minimālajā uzturlīdzekļu apmērā neatkarīgi no sava mantiskā stāvokļa, līdz ar to tiesa šos iebildumus noraida kā nepamatotus.

Tā kā prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus bērnu uzturēšanai valstī noteiktajā minimālajā uzturlīdzekļu apmērā, tiesa nevērtē atbildētāja spējas un finansiālās iespējās tos maksāt.

Uzturlīdzekļus minimālajā apmērā saviem bērniem ir jāspēj nodrošināt katram vecākam, neskatoties ne uz mazturību, ne trūcību, ne kādiem citiem apstākļiem, turklāt jāņem vērā, ka bērna intereses ir prioritāras

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" - katra vecāka pienākums neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa ir ik mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus katram bērnam līdz 7 gadu vecumam – 25 % apmērā, bet no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai - 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2015.gada 24.novembra noteikumiem Nr.656 „Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu", kas stājās spēkā 2016.gada 1.janvārī, minimālās mēneša darba algas apmērs normālā darba laika ietvaros no 2016.gada 1.janvāra ir 370 EUR.

Līdz ar to minimālais uzturlīdzekļu apmērs bērnam līdz septiņu gadu vecumam no 2016.gada 1.janvāra ir noteikts 92,50 EUR mēnesī, no septiņu

gadu vecuma - EUR 111 mēnesī. Ņemot vērā bērnu intereses, uzturlīdzekļi nosakāmi atbilstoši valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēram un procentu izteiksmē, jo minimālās darba algas apmērs ir mainīgs.

Uzturlīdzekļi, tiesas noteiktajā apmērā atbilstoši judikatūrai, kas izveidojusies attiecībā uz Civillikuma normas par vecāku pienākumu gādāt par bērnu uzturēšanu tulkojumu (Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 29.augusta spriedums lietā Nr. SKC-556), piedzenami no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas tiesā – no 2016.gada 8.novembra, jo ar prasības celšanas brīdi prasītāja saskaņā ar Civilprocesa likuma 1.pantu uzsākusi savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju.

Ja mantiskais stāvoklis izmainās, pusēm ir tiesības celt prasību par noteikto uzturlīdzekļu apmēra grozīšanu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punkta noteikumiem *no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos atbrīvoti prasītāji prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu, s*avukārt saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, *tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.*

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktu *prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu - maksājumu kopsumma par vienu gadu.*

Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta b) apakšpunkts noteic, ka prasībās no 2135 euro līdz 7114 euro valsts nodeva maksājama – 320,10 plus 4 procenti no prasības summas, kas pārsniedz 2134 euro, līdz ar to, ņemot vērā piedzenamo uzturlīdzekļu apmēru katra bērna uzturam, valsts nodeva aprēķināma EUR 385,70 (EUR 320,10 + EUR 65,60 (4 % no EUR 1640 (EUR 314,50 (EUR 111+ EUR 111+ EUR 92,50) x 12 - EUR 2134) apmērā, kas no atbildētāja piedzenama par labu valstij.

Tiesa izskaidro, ka gadījumā, ja persona sava mantiskā stāvokļa dēļ tiesas noteikto valsts nodevu nevar nomaksāt likumā noteiktajā termiņā, tad tā saskaņā ar Civilprocesa likuma 206.panta pirmo daļu var iesniegt tiesā pieteikumu par sprieduma izpildīšanas atlikšanu vai sadalīšanu termiņos, kā arī par tā izpildes veida un kārtības grozīšanu.

Papildus tam, secināms, ka lietā radušies ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas dokumentu piegādāšanu EUR 3,14 apmērā, kas saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu ir piedzenami valsts labā no atbildētāja.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu atbildētājam nosakāms sprieduma labprātīgas izpildes termiņu 10 (desmit) dienas pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 193., 204[1]., 250.[25], 250.[27] pantu, tiesa

nosprieda:

Apmierināt maza apmēra prasību.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus /pers. E/, personas kods /personas kods/, uzturam EUR 92,50 (deviņdesmit divi euro, 50 centi), ik mēnesi, sākot no 2016.gada 8.novembra, bet ne mazāk kā 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, līdz bērna 7 gadu vecuma sasniegšanai un ne mazāk kā 30% (trīsdesmit procenti) no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas no bērna 7 gadu vecuma sasniegšanas, līdz bērna pilngadības sasniegšanai.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturam EUR 111 (viens simts vienpadsmit euro) apmērā, ik mēnesi, sākot no 2016.gada 8.novembra, bet ne mazāk kā 30% (trīsdesmit procenti) no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, līdz bērna pilngadības sasniegšanai.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam EUR 111 (viens simts vienpadsmit euro) apmērā, ik mēnesi, sākot no 2016.gada 8.novembra, bet ne mazāk kā 30% (trīsdesmit procenti) no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, līdz bērna pilngadības sasniegšanai.

Noteikt, ka uzturlīdzekļu maksājumi veicami /pers. A/, personas kods /personas kods/, norēķinu kontā Nr./numurs/, AS "Swedbank".

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos valsts nodevu EUR 385,70 (trīs simti astoņdesmit pieci *euro*, 70 centi) apmērā, kas iemaksājama: Valsts kase; reģistrācijas Nr.90000050138; konta Nr.LV55TREL1060190911200; BIC kods: TRELLV22; iemaksas mērķis: valsts nodeva tiesu iestādē lieta Nr. C29 6480 16.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 3,14 (trīs *euro*, 14 centi) apmērā, kas iemaksājami: Tiesu administrācija, reģistrācijas Nr.90001672316; konta Nr. LV51TREL2190458019000; BIC kods TRELLV22; iemaksas mērķis: 21499 - ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, lieta Nr. C29 6480 16.

Noteikt /pers. B/ termiņu sprieduma labprātīgai izpildei - 10 (desmit) dienas no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas.

Labprātīgi izpildot spriedumu daļā par tiesas izdevumu samaksu valsts labā, maksājumu dokumenti par valsts nodevas un ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksu nekavējoties iesniedzami Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā, Rīgā, Lomonosova ielā 10, 105.kabinetā vai nosūtāmi pa pastu.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas datuma 2016.gada 27.decembra Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2]pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Tiesnese I.Lūciņa-Linka